

Rovaniemi
23.3.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 17/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Edustamani organisaatio Lapland Safaris Group Oy palvelee vuosittain noin 300 000 asiakasta joista 98% on kansainvälisiä asiakkaita. Työllistämme sesonkina noin 750 työntekijää liikevaihdon ollessa 36 miljoonaa euroa. Toimimme lähes kaikissa pohjoisen matkailukeskuksissa (Kemi, Rovaniemi, Luosto, Levi, Ylläs, Olos, Pallas, Hetta, Kilpisjärvi ja Saariselkä). Itselläni on yli 30 vuoden ja yrityksellämme lähes 40 vuoden kokemus ohjelmanpalvelutoiminnasta. Turvallisuus on meille erittäin tärkeitä ja osa yhtiömme arvoja. Tästä osoituksena saimme vuonna 2011 Matkailun turvallisuuspalkinnon ja olemme edelleen ainoa lappilainen kyseisen palkinnon saanut ohjelmanpalveluyritys. Saimme palkinnon erityisesti kiinteästä ja hyvästä yhteistyöstä eri viranomaistahojen kanssa matkailun turvallisuuden kehittämisessä. Alla oleva lausunto perustuu sekä oman organisaatiomme kokemuksiin ja näkemyksiin että lukuisiin keskusteluihin eri sidosryhmien ja muiden elinkeinonharjoittajien kanssa.

Näkemyksemme mukaan uudessa tieliikennelaissa on tehty merkittäviä ja ihmisten terveyden ja mm. ohjelmanpalvelutoimialan asiakasturvallisuuden näkökulmasta heikentäviä muutoksia koskien moottorikelkkareittien käyttöön sekä hyväksytyn suojakypärän käyttövelvollisuuteen liittyen. Lukuisista suorista ministeriölle osoitetuista yhteydenotoista ja lausunnoista, sekä eri sidosryhmien mediassa esittämistä huolista huolimatta lainvalmistelu sekä vaikutusarviot ovat jääneet näiltä osin puutteelliseksi. Vaikutusarvioiden puuttumista on ministeriön toimesta perusteltu aikataulusyillä. **Näin merkittävien ja elinkeinon mielestä selkeiden turvallisuutta heikentävien muutosten teko ilman kunnollista vaikuttavuusarviointia ei voi olla hyväksyttävää pelkästään aikataulusyihin vedoten.**

1. Moottorikelkkareittejä koskeva sääntelyn muuttaminen

Uutta tieliikennelakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 180/2017) ehdotettiin, että myös muilla ei-moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla saisi tulla moottorikelkkareiteille.

- Lakimuutoksen myötä tulevaisuudessa myös koira- ja porovaljakoiden tapaiset moottorittomat ajoneuvot saavat lähtökohtaisesti mennä moottorikelkkareiteille, jotka tähän asti on varattu ja suunniteltu yksinomaan moottorikelkkaliikenteelle.

LAPLAND HOTELS
Yrjö Kokon tie 4
99300 Muonio, Finland
+358 16 32 32
myynti@laplandhotels.com

LAPLAND SAFARIS
Koskikatu 1
96200 Rovaniemi, Finland
+358 16 3311200
info@laplandsafaris.fi

- **Pahimmillaan moottorikelkkailureitillä kohtaisivat suksin liikkuvat lapsiperheet, nuoret vapaa-ajan kelkkailijat, turistit poro- tai koiravaljakolla sekä ratsastajat hevosillaan.** Kapeilla reiteillä ei ole kaistamerkintöjä eikä poro- ja koiravaljakoita edes voi ohjastaa kaistoja pitkin vaan eläimet valitsevat itse oman linjansa. Ohjastaja voi ainoastaan pysäyttää ja saattaa liikkeelle eläinvaljakot ja siinäkin on suuri viive. Tämä vuoksi eläimille on tehty omat reitit, joilla yllättävät tilanteet voidaan ennakoita ja minimoida kun muu liikenne reiteiltä on suljettu pois. Lapissa on kuitenkin sesonkiin tulleita tai sinne pyrkiviä yrittäjiä joille kiusaus säästää kustannuksissa ja siirtyä kelkkareiteille turvallisuudenkin kustannuksella voi muodostua liian suureksi mikäli lainsäätäjä sen sallii.
- Moottorikelkkailureitit ovat maastoreitteinä kapeita sekä näkyvyys metsässä huono. Lisäksi muut liikenteelliset olosuhteet kuten pimeys ja liukkaus aiheuttavat erityisiä haasteita maastoliikumisessa. Eläinten käyttäytyminen muun liikenteen seassa on arvaamatonta.
- Myös eri reitinkäyttäjien nopeuserot olisivat merkittäviä ja näkyvyys sekä kyky reagoida huono.

Näkemyksemme mukaan lakimuutos tällaisena voimaan astuessaan tulee aiheuttamaan onnettomuuksia sekä merkittävää imagohaittaa talvimatkailulle erityisesti kansainvälisessä matkustuksessa.

Liikenne- ja viestintäministeriön tulkinan mukaan moottorittomien ajoneuvojen kulkemisen voi jatkossa kieltää lisäkilvillä.

- Tarve asentaa kieltäviä lisäkilpiä moottorikelkkareitille tulisi olemaan suuri sillä arvion mukaan valtaosalla reiteistä kieltä tulisi saattaa voimaan välittömästi. **Kustannukset näiden lisäkilpien asennuksista nousevat kunnille ja Metsähallitukselle suuriksi.** Reiteillä on lukematon määrä risteys- ja liittymispisteitä. Lisäksi reiteille voidaan siirtyä myös reittien alku- ja risteyspisteiden ulkopuolella lähes missä vain maastossa. Tämä vuoksi kieltokilpiä jouduttaisiin asentamaan tuhansien reittikilometrien koko pituudelta.

Esitämme, että moottorittomien ajoneuvojen kulkeminen virallisella moottorikelkkareitillä olisi jatkossakin lähtökohtaisesti kielletty mutta tietyille, ennakkoon huolellisesti katselmoiduille ja riittävän leveille ja hyvän näkyvyyden tarjoamille moottorikelkkareiteille, **reitinpitäjä voisi erityistapauksessa lisäkilpien avulla sallia myös moottorittomat ajoneuvot.** Samaa periaatetta sovelletaan jo raskaiden moottorikelkkojen kohdalla. Tällöin lisäkilpien asennustarve olisi pienempi ja kustannuspaine lisäkilpien asennuksesta moottorikelkkareittien pitäjille alenisi.

LAPLAND HOTELS
Yrjö Kokon tie 4
99300 Muonio, Finland
+358 16 32 32
myynti@laplandhotels.com

LAPLAND SAFARIS
Koskikatu 1
96200 Rovaniemi, Finland
+358 16 3311200
info@laplandsafaris.fi

2. Suojakypärää koskevan säännöksen muuttaminen

Voimassa olevassa tieliikennelain (89 §) mukaan kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä tyyppitään hyväksyttyä suojakypärää, jollei hänen sairautensa tai vammansa taikka **muu erityinen syy sitä estä**. **Uudesta tieliikennelaista poistettiin hyväksytyyn kypärän käytöstä poikkeamisen peruste (erityinen syy) arvioimatta** miten tärkeä merkitys tällä poikkeuksella on paikallisten ihmisten moottorikelkkailulle ja ohjelmapalveluyrityksille ja millaisia seurauksia sen poistamisella on moottorikelkan reessä kuljetettavien pienten lasten turvallisuuteen.

- Lasten suojakypärien käyttöön kelkkailussa **nykytilanteessa on tukeuduttu Liikenne- ja viestintäministeriön kirjeeseen Sisäasiainministeriön poliisiosastolle 15.1.2003, jonka mukaan erityinen syy on peruste olla käyttämättä moottorikelkkailussa hyväksyttyä suojakypärää pienten lasten kohdalla**. Jos kypärä saattaa aiheuttaa käyttäjälle kipuja tai jopa vamman tavanomaisessa käytössä on kypärän käyttämättä jättämiselle erityinen syy
- Pienten lasten kohdalla on tämän vapautuksen nojalla voitu käyttää keveämpää laskettelukypärää, jotta itse kypärän käyttö ei muodostu lapsille terveysriskiksi
- Paikalliset perheet sekä matkailijoiden kanssa toimivat ohjelmapalveluyritykset hyödyntävät moottorikelkkailussa tyyppillisestä moottorikelkan perässä vedettävää rekeä. Reessä tyyppillisesti istuvat pienet lapset joko keskenään isompien lasten tai vanhemman ihmisen kanssa. **Erityisesti näiden rekeen menevien lasten kohdalla mahdollisuus käyttää laskettelukypärää on käytännössä mahdollistanut paikallisten perheiden pilkki- ja makkaranpaistoretket.**
- Ilman vapautusta perheiden pienet lapset jouduttaisiin jättämään näiltä retkiltä pois koska virallinen moottorikelkkailuun ja -pyöräilyyn hyväksytty kypärä on liian raskas pienten lasten kaularangalle.
- Vaarana on, että vuosikymmenien mittaisen tradition katkaiseminen voi myös heikentää paikallisten ihmisten kunnioitusta lakeja ja lainsäätäjää kohtaan. Lisäksi poliisi joutuu vaikeaan tilanteeseen joutuessaan valvomaan säädöstä, jolle ei paikallisten ihmisten keskuudessa löydy ymmärrystä tai tukea.
- Pienten lasten niska ja kaularanka on heikko kestämiään kelkkailuolosuhteissa (epätasainen kelkkareitti yms.) pään heilahtelua kypärän painon alla. **Markkinoilla tarjolla olevien hyväksytyjen suojakypärien paino on edelleen nykypäivänä samaa luokkaa kuin vuonna 2003 joten pienten lasten hentoa rakennetta voidaan edelleen pitää sellaisena erityisenä syynä, joka voi olla esteenä hyväksytyyn kypärän käytölle.**
- Virallisen kypärän käyttö tapauksissa, jossa lapsi matkustaa moottorikelkan kyydissä on perusteltua. Kelkan kyydissä matkustavan lapsen on oltava riittävän kookas samaan tapaan kuin moottoripyöränkin kyydissä. Lisäksi ilman rekeä kulkevan moottorikelkan nopeusrajoitus on 60 km/h kun taas reen kanssa maksiminopeus on 40km/h ja käytännössä vieläkin alhaisempi.

LAPLAND HOTELS
Yrjö Kokon tie 4
99300 Muonio, Finland
+358 16 32 32
myynti@laplandhotels.com

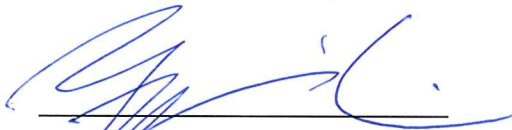
LAPLAND SAFARIS
Koskikatu 1
96200 Rovaniemi, Finland
+358 16 3311200
info@laplandsafaris.fi

Esitämme että moottorikelkan reessä matkustaville uuden tieliikennelain turvalaitteiden käyttöä koskeviin 92 ja 93 pykälisiin tulee edelleen sisällyttää mahdollisuus olla käyttämättä suojakypärää muusta erityisestä syystä.

Kunnioitavasti,

Lapland Safaris Group Oy

Jyrki Niva
toimitusjohtaja

LAPLAND HOTELS
Yrjö Kokon tie 4
99300 Muonio, Finland
+358 16 32 32
myynti@laplandhotels.com

LAPLAND SAFARIS
Koskikatu 1
96200 Rovaniemi, Finland
+358 16 3311200
info@laplandsafaris.fi

